

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Факультет іноземних мов
Кафедра української та зарубіжної літератури

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
І ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАРУБІЖНОЇ
ЛІТЕРАТУРИ»**

для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціальності 014.021
Англійська мова та зарубіжна література

Одеса – 2025

УДК 821.161.2.09
К 61

Рекомендовано до друку Вченою радою Південноукраїнського
національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського
(протокол № 11 від 28 лютого 2025 року)

Рецензенти:

Шевченко Т. М. – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української літератури та компаративістики Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Авксентьєва Г. А. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української та зарубіжної літератур ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Бандура Т. Й.

Методичні рекомендації до практичних занять і виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми зарубіжної літератури». Одеса : Університет Ушинського, 2025. 37 с.

Розробник: кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української та зарубіжної літератур
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» Т. Й. Бандура

ЗМІСТ

Передмова

1. Навчально-тематичний план дисципліни
 - 1.1 Опис навчальної дисципліни
 - 1.2 Мета та завдання навчальної дисципліни
2. Критерії оцінювання за різними видами роботи
3. Зміст практичних занять та самостійної роботи
4. Індивідуальні навчально-дослідні завдання.
5. Питання до екзамену
6. Список рекомендованої літератури

Передмова

Курс «Актуальні проблеми зарубіжної літератури» спрямований на поглиблене вивчення основних тенденцій розвитку сучасної зарубіжної літератури, ознайомлення з концептуальними художніми напрямками й стилями кінця XX – початку XXI століття; містить в собі широкий і різнобічний матеріал, зумовлений багатогранністю культурно-історичної епохи, а також сучасними методологічними дискурсами до тлумачення текстів зарубіжної літератури.

Оскільки на вивчення цього курсу відводиться невелика кількість аудиторних годин, темами лекційних занять обрані вузлові, етапні явища розвитку зарубіжної літератури конкретного періоду.

У методичних рекомендаціях розроблена система самостійної роботи за курсом, переслідується мета розвинути навички роботи з науково-методичною літературою, вміння аналізувати художні твори за сучасними літературознавчими методами й підходами.

1. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

1.1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, ОПП, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Статус дисципліни: Обов’язкова	
Змістових модулів - 2	ОПП «Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література)» Спеціальність 014.02 Середня освіта (Мова і зарубіжна література (англійська))	1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання - доповідь		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		1-й	1-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи здобувача – 3	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	10 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	6 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		50 год.	70 год.
		Індивідуальні завдання	
		10 год.	10 год.
Вид контролю: екзамен			

1.2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни «Актуальні проблеми зарубіжної літератури»: сформувати у здобувачів концепцію своєрідності розвитку зарубіжної літератури кінця XX – початку XXI століття, систематизовані знання про процеси і явища, притаманні літературі цього періоду; виокремлення актуальних проблем літературних творів сучасності та літературознавчих питань трактування художніх явищ, популярних літературно-критичних концепцій; навички аналізу художнього твору з погляду найновіших літературознавчих підходів та методик в оцінці твору та визначення ролі й місця окремого автора в літературному процесі, особливостей його творчого світу, а також сприяти формуванню професійних навичок для майбутньої фахової реалізації.

Передумови для вивчення дисципліни: для вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми зарубіжної літератури» здобувачі мають опанувати знання з таких навчальних дисциплін: «Філософія», «Вступ до літературознавства», «Історія зарубіжної літератури».

Очікувані програмні результати навчання.

ПРН 9. Орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, використовувати цифрові технології в освітньому процесі та створювати нові електронні/цифрові ресурси.

ПРН 12. Аналізувати актуальні проблеми зарубіжної літератури, зокрема англійської та американської; ідентифікувати тенденції і своєрідності літературного процесу, естетичні теорії, напрями, стилі, жанри; інтерпретувати зміст літературних текстів.

ПРН 13. Використовувати необхідний інструментарій для проведення науково-дослідної роботи, пов'язаної з лінгвістичними, літературознавчими, лінгводидактичними та методичними проблемами з дотримання вимог академічної доброчесності.

Очікувані результати вивчення дисципліни

знати:

- основні категорії теорії літератури, авторитетні літературознавчі та культурологічні концепції;
- специфіку літературної свідомості певної доби та концепції особистості;
- усвідомлювати естетичні домінанти й соціокультурні парадигми розвитку зарубіжної літератури ХХІ століття;
- творчі біографії письменників та найприкметніші зразки художніх творів заявленої доби;

уміти:

- вирізняти основні методологічні підходи до змісту та характеру цінностей художніх творів світової літератури конкретного естетичного зрізу;
- користуватися категоріальним апаратом літератури певного періоду;
- орієнтуватися в основних естетичних концепціях розвитку літератури ХХІ століття;
- усвідомлювати світобачення й світорозуміння, літературну свідомість знакових культурних явищ;
- розрізняти жанрові моделі сучасної зарубіжної літератури;
- володіти творчим підходом до аналізу творів художньої літератури в контексті даного періоду.

Унаслідок досягнення результатів навчання здобувачі вищої освіти в контексті змісту навчальної дисципліни мають опанувати такі компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК 04. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості.

ЗК 05. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 06. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями, застосовувати їх у практичних ситуаціях.

ЗК 07. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 05. Здатність користуватися набутою системою з методики викладання англійської мови та зарубіжної літератури, інтегрувати їх зі знаннями інших дисциплін, оперувати спеціальною термінологією та використовувати фахові знання для формування у здобувачів ключових іншомовних компетентностей, що відповідають їхньому освітньому рівню та освітнім потребам.

СК 08. Здатність користуватись набутою системою знань з літературознавчих дисциплін, оперувати літературознавчою термінологією, аналізувати літературні твори/явища в процесі вивчення зарубіжної літератури в профільній старшій школі, закладах професійної та вищої освіти, критично їх оцінювати з точки зору не тільки національної культури, але й міжкультурної значущості.

СК 09. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

Міждисциплінарні зв'язки: «Методика викладання фахових дисциплін», «Сучасна література Великої Британії та США».

2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

2.1. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА РІЗНИМИ ВИДАМИ РОБОТИ

Вид роботи	бали	Критерії
Практичні завдання	0 балів	Здобувач не готовий до практичного заняття або не бере участі в практичному занятті.
	1 бал	Здобувач бере участь в обговоренні теоретичних питань практичного заняття, відповідь здобувача змістовна, однак неповна, репліки недостатньо вдалі, оскільки не враховують належним чином використання термінологічної лексики; порушується послідовність і логічність викладу думок; надається перевага невербальній комунікації; трапляються суттєві мовленнєві огріхи.
	2 бали	Відповідь здобувача повна, вичерпна, насичена термінологією з курсу; визначається точністю, послідовністю і логічністю; однак трапляються незначні мовленнєві огріхи. У ході відповіді здобувач розкриває питання, передбачені для самостійного опрацювання, не завжди наводить приклади на підтвердження теоретичного матеріалу.
	3 бали	Відповідь здобувача повна, вичерпна, насичена термінологією з курсу; визначається точністю, послідовністю і логічністю; відповідає мовним нормам. У ході відповіді здобувач розкриває питання, передбачені для самостійного опрацювання, наводить приклади на підтвердження теоретичного матеріалу.
Самостійна робота	0 балів	Здобувач розпізнає деякі об'єкти вивчення та визначає їх на побутовому рівні, може описувати деякі об'єкти вивчення; має фрагментарні уявлення з предмета вивчення; виконує елементарні прийоми практичних завдань.
	1 бал	Здобувач знає окремі факти, що стосуються навчального матеріалу; виявляє здатність елементарно висловлювати думку; самостійно та за допомогою викладача може виконувати частину практичних завдань; знає послідовність виконання завдання; практичні завдання містять багато суттєвих відхилень від установлених вимог, при їх виконанні потребує

		систематичної допомоги викладача.
	2 бали	Здобувач володіє значними знаннями, демонструє відповідні компетентності, використовує їх у нестандартних ситуаціях; систематизує та узагальнює навчальний матеріал; самостійно користується додатковими джерелами інформації; але з незначними похибками виконує та аналізує практичні завдання.
	3 бали	Здобувач володіє глибокими знаннями, демонструє відповідні компетентності, використовує їх у нестандартних ситуаціях, самостійно працює з інформацією у відповідності до поставлених завдань; систематизує та узагальнює навчальний матеріал; самостійно користується додатковими джерелами інформації; без похибок виконує та аналізує практичні завдання.
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (доповідь)	0 балів	Здобувач зовсім не висвітлює дискусійну тему або висвітлює її неправильно. Текст тез є повністю ідентичним тексту підручника чи конспекту або повністю ідентичним завданню іншого здобувача на таку ж тему.
	2 бали	Здобувач частково висвітлює дискусійну тему. Зроблені висновки є помилковими. Завдання містить зайвий матеріал, що не відповідає змісту теми і свідчить про нездатність здобувача зрозуміти її зміст.
	4 балів	Здобувач правильно виконав більшу частину роботи, але при написанні допущені неточності або відсутня мінімально необхідна кількість висновків, недостатньо логічних та обґрунтованих пояснень, допущені незначні помилки у формулюванні термінів і категорій. У матеріалах відсутні необхідні докази та аргументи або здобувач лише частково висвітлює тему. Зроблені висновки є помилковими. Завдання містить зайвий матеріал, що не відповідає змісту теми і свідчить про нездатність здобувача зрозуміти її зміст.
	6 балів	Нечітко сформульовано мету і завдання дослідження; порушена структура і логіка побудови змісту роботи; незначний об'єм

		огляду наукових джерел.
	8 балів	Здобувач виявив достатні знання з теорії літератури, розвитку сучасної зарубіжної літератури, художніх текстів, які залучені до дослідження; досить добре вміє добирати, систематизувати та обробляти інформацію відповідно до мети та завдань дослідження.
	10 балів	Здобувач виявив ґрунтовні знання з теорії літератури, розвитку сучасної зарубіжної літератури, художніх текстів, які залучені до дослідження; вміє добирати, систематизувати та обробляти інформацію відповідно до мети та завдань дослідження; вміє робити обґрунтовані висновки та окреслювати перспективи подальших наукових розвідок.
Письмове опитування	0 балів	Жодної правильної відповіді.
	1-2 бали	Правильне виконання завдань менше від 20%.
	3-4 бали	Правильне виконання завдань менше від 30%.
	5-6 балів	Правильне виконання більше 50% запропонованих завдань
	7-8 балів	Виконання 75% усіх завдань.
	9-10 балів	Правильне виконання всіх завдань.

2.2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (ЕКЗАМЕН)

Для навчальної дисципліни «Актуальні проблеми зарубіжної літератури», яка за навчальним планом передбачає підсумковий контроль у формі усного екзамену, відводиться 20 балів. Здобувач може скласти екзамен, якщо кількість отриманих впродовж вивчення дисципліни балів не менше як 40. Накопичені здобувачем бали під час вивчення навчальної дисципліни не анулюються, а сумуються. Оцінка за екзамен не може бути меншою за кількість накопичених ним балів.

Бали	Критерії
0 балів	Відповіді на запитання відсутні.
1-5 балів	Відповіді на запитання неповні, невпевнені. Відсутні приклади практичного використання.
6-10 балів	Здобувач не вміє логічно думати, робити власні висновки. Відповіді на запитання формальні, книжкові. Не наведено прикладів практичного використання в освітньому процесі
11-15 балів	Відповіді на запитання загалом правильні, проте наявні помилки у визначеннях. Здобувач намагається робити власні висновки, наводить приклади практичного використання в освітньому процесі.
16-20 балів	Здобувач уміє розмірковувати, робити власні висновки. Відповіді на запитання повні, обґрунтовані, логічно побудовані, з прикладами практичного використання.

2.3. Критерії оцінювання за всіма видами контролю

Сума балів	Критерії оцінки
Відмінно (90-100 А)	Здобувач демонструє міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі навчальної дисципліни, легко орієнтується в основних категоріях теорії літератури, авторитетних літературознавчих та культурологічних концепціях; ґрунтовно знає специфіку літературної свідомості певної доби та концепції особистості; глибоко усвідомлює естетичні домінанти й соціокультурні парадигми світової літератури ХХІ століття; концептуально обізнаний у творчих біографіях письменників та найприкметніших зразках художніх творів заявленої доби. При виконанні практичних завдань проявляє вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включається в обговорення, відстоює власну точку зору в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Оцінка нижче 100 балів обґрунтовується недостатнім розкриттям теоретичних питань навчальної дисципліни або тим, що студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.
Добре (82-89 В)	Здобувач демонструє знання, володіння матеріалом в обсязі, що відповідає програмі навчальної дисципліни, робить на їхній основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних завдань. Орієнтується в основних категоріях теорії літератури, авторитетних літературознавчих та культурологічних концепціях; знає специфіку літературної свідомості певної доби та концепції особистості; усвідомлює естетичні

	домінанти й соціокультурні парадигми світової літератури ХХІ століття, але припускається несуттєвих помилок. Обізнаний у творчих біографіях письменників, проте є несуттєві огріхи при аналізі художніх творів заявленої доби. При виконанні практичних завдань, здобувач самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких є незначною.
Добре (74-81 С)	Здобувач володіє значним навчальним матеріалом, знає основні теоретичні положення, що відповідають програмі навчальної дисципліни, орієнтується в основних категоріях теорії літератури; знає специфіку літературної свідомості певної доби та концепції особистості; усвідомлює естетичні домінанти й соціокультурні парадигми світової літератури ХХІ століття, але припускається помилок, які усуває за підтримки з боку викладача або однокурсників. Обізнаний у творчих біографіях письменників, проте є деякі хибні твердження при аналізі художніх творів заявленої доби. Пояснює основні тенденції розвитку сучасної світової літератури ХХІ ст., дає правильні відповіді щодо авторитетних літературознавчих та культурологічних концепцій. Помилки у відповідях не є системними, впевнено працює за алгоритмом відповідей.
Задовільно (64-73 D)	Здобувач розуміє основні положення навчальної дисципліни, котрі є визначальними і орієнтується у напрямі вирішення практичних завдань. Здобувач розуміє практичні завдання, має пропозиції щодо напрямку їх вирішення. Розуміє основні категорії теорії літератури; знає оглядово специфіку літературної свідомості певної доби та концепції особистості; усвідомлює окремі естетичні домінанти й соціокультурні парадигми світової літератури ХХІ століття. Самостійно вирішує завдання за зразком, допускає значну кількість неточностей, помилок, котрі усуває під керівництвом викладача, підтримки з боку однокурсників.
Задовільно (60-63 E)	Здобувач поверхнево опанував навчальний зміст, передбачений програмою навчальної дисципліни, володіє основними положеннями на мінімально допустимому рівні. Знання про специфіку літературної свідомості певної доби та концепції особистості, естетичні домінанти й соціокультурні парадигми світової літератури ХХІ століття, творчі біографії письменників несистемні, фрагментарні. Виконання практичних завдань формалізоване: є відповідність алгоритму, виконує практичні завдання за підтримки з боку викладача зі значними складнощами; демонструє нестійкі навички аналізу творів художньої літератури.
Незадовільно	Здобувач має фрагментарні знання, опанувавши менше

(35-59 FX)	половини обсягу навчального змісту, передбаченого програмою навчальної дисципліни. Відсутнє цілісне усвідомлення навчального матеріалу. Здобувач працює пасивно, практичні завдання виконує переважно з помилками, виправляє помилки лише при виконанні нескладних практичних завдань. Здобувач допускається до повторного складання екзамену.
------------	--

2.4. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (ЕКЗАМЕН)

Поточний контроль (практичні (семінарські, лабораторні) заняття, самостійна робота, контрольні модульні роботи, навчально-дослідні завдання тощо)			ІНДЗ	Письмове опитування	Екзамен	Сума
Теми	Бали	Разом	0-10	0-10	0-20	0-100
Тема 1	0-6	0-60				
Тема 2	0-6					
Тема 3	0-6					
Тема 4	0-6					
Тема 5	0-6					
Тема 6	0-6					
Тема 7	0-6					
Тема 8	0-6					
Тема 9	0-6					
Тема 10	0-6					

2.5. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗА ВСІМА ВИДАМИ КОНТРОЛЮ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
74–81	C	
64–73	D	задовільно
60–63	E	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

3. ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль 1. Естетична парадигма й культурно-аксіологічний сегмент сучасної зарубіжної літератури.

Практичне заняття 1.

Тема: Концептуальна парадигма літературної творчості кінця XX – початку XXI століття

Мета: сформувати концепцію знань студентів про тенденції розвитку сучасної зарубіжної літератури; виявити основні естетичні засади та маркери доби постмодернізму; визначити особливості естетичної аксіології національних літератур Європи; дослідити постмодернізм як літературний феномен в англійській літературі.

Форма проведення: дискусія.

Питання для обговорення:

1. Розвиток теоретико-світоглядних парадигм постмодернізму як літературного напрямку, становлення нових корелятивних моделей художнього світовідчуття.
2. Основні поняття естетики постмодернізму 90-х років XX століття. Теоретичні принципи розуміння постмодернізму: суб'єктивна наративна

форма, егоцентричний виклад «особистого», «недовіра до літературності» та ін.

3. «Історіографічна метапроза» в англійській літературі останнього десятиріччя XX століття.

4. Естетика «історіографічної метапрози» у творчості Пітера Акройда. Роман «Будинок доктора Ді»: жанровий синкретизм історичного роману й наукової фантастики.

5. Проблема синтезу бінарного сюжету й історичного наративу у творі. Дискурс середньовічної культури: питання культу особистості й соціуму.

Завдання для самостійної роботи:

1. Скласти тезисно-схематичний опорний конспект з теорії постмодернізму із зазначенням основних естетичних рис літературного напрямку.

2. Написати есей на тему «Дискурс середньовічної культури: питання культу особистості й соціуму в сучасній світовій літературі».

Рекомендована література

1. Бандровська О. Модернізм між минулим і майбутнім : антропологічний дискурс англійського роману : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 444 с.
2. Баррі П. Вступ до теорії : літературознавство і культурологія [пер. з англ. О. Погинайко ; ред. Р. Семків]. Київ : Смолоскип, 2019. 380 с.
3. Дроздовський Д. Множинність реальності в англійському постпостмодерністському романі (філософська проблематика, жанри, наративні стратегії) : монографія, вид. 2-ге, доповнене. Київ : Університетське видавництво «Пульсари», 2018. 472 с.
4. Кропивко І. Українська і польська постмодерна проза (карнавал, фрагментація, фронтир) : монографія. К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2019. 524 с.
5. Кушнірова Т.В. Модернізм і постмодернізм у зарубіжній літературі: навчально-методичний посібник. Полтава, 2018. 112 с.

Практичне заняття 2.

Тема: Постмодерна дихотомія «натор/читач» в англійській літературі 90-х років XX ст.

Мета: систематизувати знання магістрантів про сучасну англійську літературу, розглянути явище мультикультурності в сучасній англійській літературі; дослідити творчу манеру Кадзуо Ісігуро.

Форма проведення: семінар.

Питання для обговорення:

1. Особливості творчого методу Кадзуо Ісігуро – лауреата Нобелівської премії з літератури – в контексті постмодерної естетики.
2. Проблема мультикультурного фактору в літературознавчому аспекті. Ідея антропологічного мультикультуралізму як взаємодії культур і багатоголосся культурних наративів. Мультикультурність як риса художньої свідомості.
3. Традиції англійської класики в романі Кадзуо Ісігуро «Залишок дня» (Ч. Дікенса, У. Текерей, сестри Бронте). Втілення духу епохи з архетипами постколоніальної Англії, поєднання «англійського» з «японським минулим».
4. Образ постмодерного «ненадійного» оповідача. Наративні ситуації в романі та їх кореляція.
5. Проблема непересічної особистості в інтелектуальному бестселері. «Сміх із серйозним обличчям» Ісігуро: японський підтекст в постмодерній іронії.

Завдання для самостійної роботи

1. Підготувати тезисно власну концепцію для участі в бесіді на тему: «Мультикультурність в літературі – це втрата національної ідентичності автора чи плюралізм письменницької позиції?».
2. Написати рецензію на книгу К. Ісігуро «Залишок дня».

Рекомендована література

1. Бовсунівська Т. Когнітивна жанрологія і поетика : монографія. Київ : Київський університет, 2018. 187 с.
2. Бойніцька О. С. Особиста та суспільна історія в романі Кадзуо Ішігуро «Залишок дня». Мовні і концептуальні картини світу:зб. наук. праць / відп. ред. О. І. Чердніченко. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2022. Вип. 38. С.74–78.
3. Бредбері М. Британський роман нового часу / пер. з англ. Віктора Дмитрука. Київ : Ксенія Сладкевич, 2017. 480 с.
4. Денисова Т. Н. Американський модернізм з післяпостмодерністської перспективи. *Американський модернізм : контекст, постаті. Післяпостмодерністський погляд* / [відп. ред. Т. Н. Денисова]. Київ : Факт, 2019. С. 13–37.
5. Дроздовський Д. Типологія британського роману кін. ХХ — поч. ХХІ ст. : сцієнтистський поворот постпостмодернізму. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Філологія»*. 2019. Вип. 76. С. 221–223.
6. Овчаренко Н. Постколоніальні проєкції канадської прози : монографія. Одеса : Фенікс, 2018. 512 с.
7. Шалагінов Б. Література і наука про літературу в сучасному відкритому суспільстві : проблемні точки. *Всесвіт*. 2017. № 9–10. С. 271–276.

Практичне заняття 3.

Тема: *Антропологічна проблематика й становлення постмодерної епістем у французькій літературі останньої третини XX століття*

Мета: сформувати у студентів систему знань про своєрідність розвитку французької літератури 90-х років XX ст.; розглянути явище французького неоміфологізму; визначити культурологічну роль покоління «мінімалістів»; дослідити постмодерну естетику у творчості П. Модіано.

Форма проведення: диспут.

Питання для обговорення:

1. Культурно-історичне становлення французької літератури кінця XX-го століття. Неоміфологізм у французькій літературі останньої третини XX століття (М. Турньє).
2. Покоління «мінімалістів» у французькій літературі 90-х років (Ж. Ешноз, Ж.-Ф. Туссен).
3. Патрік Модіано як майстер поетичної психологічної прози. Явище «депресіонізму» у французькій літературі порубіжжя.
4. Цикл повістей «Незнайомки» в контексті сучасної психологічної прози. Кінематографічна стратегія в оповідній структурі циклу.
5. Проблема експериментального наративу в циклі «Незнайомки». Оригінальність автора в несподіваному відкритому фіналі.

Завдання для самостійної роботи

1. Створити презентацію «Неоміфологізм у сучасній французькій літературі: естетичні засади».
2. Скласти психологічні портрети трьох незнайомок з однойменної повісті П. Модіано за допомогою характеротворчих засобів.

Рекомендована література

1. Зана Л. Жанрова специфіка романної прози М. Турньє : дис.... Канд.. філ.. наук; Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна. Харків, 2019. 212 с.
2. Гривінський Р. «Більше, ніж література»: [про Патріка Модіано та критерії Нобелівського комітету]. *День*. 2019. 17-18 жовт. (№ 194/195). С. 15.
3. Доценко Н. В. Репрезентація візуальної образності у романі Патріка Модіано. *Літературознавчі студії* : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. 2020. Вип. 39 (1). С. 312-319.

4. Логвінов І. І. Про так звану «смерть роману» або прозу Модіано. *Питання літературознавства*. Чернівці, 2022. Вип. 11(68). С. 147-156.
5. Павленко Ю. Ю. «Незнайомки» П. Модіано: точка зору в системі дзеркал. *Вісн. Київ. лінгвіст. ун-ту. Сер. Філологія*. 2021. Т. 5, № 2. С. 182-189.
6. Павленко Ю. Ю. Пошук самоідентичності через пам'ять міста: аналіз творчості П. Модіано. *Гуманіт. вісн. Переяслав-Хмельн. держ. пед. ун-ту ім. Г. Сковороди* : наук.-теорет. зб. Переяслав-Хмельницький, 2020. С. 238-248.

Практичне заняття 4.

Тема: *Концептуально-естетичні парадигми розвитку американської літератури 20-х років ХХІ століття*

Мета: сформувати у студентів систему знань про концептуально-естетичні парадигми розвитку американської літератури 20-х років ХХІ століття; виявити художню природу «масової літератури»; заглибити у розуміння естетичної ролі жанру наукової фантастики у формуванні літературних традицій; обґрунтувати оригінальність романістики Деніела Кіза й Стівена Кінга.

Форма проведення: вирішення практичних завдань.

Питання для обговорення:

1. Поняття «масова література»: становлення, жанрова парадигма, індивідуалізований тип героя, динамічний, пригодницький сюжет.
2. Романістика Деніела Кіза в контексті жанру наукової фантастики. Роман «Квіти для Елджернона» як історія про складну людську суть і тонкощі взаємостосунків. Проблема «внутрішньої людини» та особливостей її роздвоєності у творі.
3. Оповідна стратегія в романі (мовлення розумово відсталого людини, інтелектуально-мовленнєвий паралелізм, інтерпретація ментальної ретардації героя і т. д.).
4. Творчість Стівена Кінга як письменника й режисера. Творча манера та особливості стилю найвідомішого американського фантаста сучасності.
5. «Зелена миля» – фантастичний роман-трилер. Концепція людини та моделі «людиномірності» в аспекті проблемного стрижня роману. Містика, магія, надприродність в ейдологічному вимірі роману.

Завдання для самостійної роботи

1. Створити презентацію на тему «Сучасна масова література: проблема екранізації».
2. Зробити аналіз ідейно-наскрізного образу миші в романах Д. Кіза й С. Кінга компаративним методом.

Рекомендована література

1. Бриних М. Непрочитаний і незбагнений Стівен Кінг. *Всесвіт. Журнал іноземної літератури*. 2021. № 7-8. С. 135-140.
2. Голосова Т. М. Темпоральна структура художнього тексту : монографія. Черкаси : «РВВ ЧДУ», 2019. 268 с.
3. Лотман Ю.М. Масова література як історико-культурна проблема. Вибрані статті. Т. 3. Таллін, 2021. 588 с.
4. Пахаренко В. І. Українська поетика. Черкаси : «Відлуння-Плюс», 2019. 416 с.
5. Поліщук Я. Література: високе чи масове мистецтво? *Українська література в загальноосвітній школі: науково-методичний журнал*, 2019. № 9. С. 12 – 15.

Практичне заняття 5.

Тема: Концепти «особистість», «соціум» та форми їх художньої реалізації в літературі скандинавських країн на межі XX-XXI століть.

Мета: систематизувати знання про розвиток літератури скандинавських країн на межі XX – XXI століть; виявити риси постмодерністського письма у творчості скандинавських митців; дослідити новаторські риси письма норвезького романіста Пера Петерсона;

Форма проведення: семінар.

Питання для обговорення:

1. Постмодерністська естетика у творчості скандинавських письменників (Е. Тургрім, П. Хок, С. Ларссон). Повернення до реалістичної традиції у творчості Пера Петерсона – лауреата Літературної премії Північної Ради.
2. Роман «Верхи на крадених конях»: своєрідність постмодерністичного хронотопу. Художня імплементація інтенції ретроспективної оповіді.
3. Наративна стратегія в романі (ліризація оповіді, мультилінійність сюжету, інтертекстуальні паралелі, концентрація наративної інтриги і т. ін.)
4. Проблема дефініції жанру та багаторівневості проблематики твору. Жанрові ознаки сповідального характеру романної оповіді.

5. Постмодерний прийом гри на ейдологічному рівні (гра-пошук своєї долі, помилкова життєва стежка, проживання чужого життя).

Рекомендована література

1. Бандура Т. Наративна стратегія в романі Пера Петтерсона «Верхи на крадених конях». *Академічні студії*. Серія «Гуманітарні науки», Вип. 1, 2022. С. 114 - 121.
2. Баррі П. Вступ до теорії : літературознавство і культурологія [пер. з англ. О. Погинайко ; ред. Р. Семків]. Київ : Смолоскип, 2019. 380 с.
3. Дроздовський Д. Множинність реальності в англійському постпостмодерністському романі (філософська проблематика, жанри, наративні стратегії) : монографія, вид. 2-ге, доповнене. Київ : Університетське видавництво «Пульсари», 2018. 472 с.
4. Кушнірова Т.В. Модернізм і постмодернізм у зарубіжній літературі: навчально-методичний посібник. Полтава, 2018. 112 с.
5. Кушнірова Т. Наративні стратегії у романних формах кінця XX – початку XXI століття : монографія. Полтава : Видавництво «Сімон». 2019. 124 с.

Змістовий модуль II. Онтологічний вимір та постпостмодерний дискурс сучасної зарубіжної літератури

Практичне заняття 6.

Тема: Дискурс постпостмодернізму: філософські та соціокультурні параметри

Мета: систематизувати знання про естетичні маркери постпостмодернізму; проаналізувати постпостмодерністський роман як метажанровий феномен; виявити нову техніку письма постпостмодерністів; визначити позицію автора, оповідача й читача в тексті постпостмодерної природи.

Форма проведення: дискусія.

Питання для обговорення:

1. Естетичні орієнтири постпостмодернізму.
2. Постпостмодерністський роман як метажанровий феномен: нова техніка письма, експерименти з жанровими формами, комплекс нових проблем і нові принципи організації художнього простору, експлікація дійсності як мультиверсуму можливостей.
3. Оповідні стратегії постпостмодерного тексту.
4. Ейдологічний рівень постпостмодерного твору.
5. Позиція автора, оповідача й читача в тексті постпостмодерної природи.

Завдання для самостійної роботи

1. Скласти інтерактивний плакат-презентацію «Естетичні категорії постпостмодернізму».
2. Підготувати тези власної концепції на тему: «Що постпостмодернізм взяв від постмодернізму?»

Рекомендована література

1. Бовсунівська Т. В. Когнітивна жанрологія та поетика: монографія. Київ : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2020. 180 с.
2. Бовсунівська Т. В. Теорія роману: навч. посіб. Київ : ВПЦ «Київський університет». 2019. 448 с.
3. Дроздовський Д. Множинність реальності в англійському постпостмодерністському романі : монографія. Київ : Пульсари, 2018. 472 с.
4. Наливайко Д. Літературна імагологія: предмет і стратегії. *Теорія й компаративістика*. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2021. С. 91-103.

Практичне заняття 7.

Тема: Літературна свідомість латиноамериканських письменників постпостмодернізму: епістемологічний та проблемно-тематичний аспекти

Мета: систематизувати знання студентів про творчість латиноамериканських письменників постпостмодерної епохи; виявити стильову оригінальність їхньої творчої манери; дослідити жанрову модель, поетику, інтертекстуальні паралелі в романах сучасних авторів латиноамериканської літератури.

Форма проведення: семінар.

Питання для обговорення:

1. Творчість Пауло Коельо в постпостмодерній манері. Жанрово-стильовий синкретизм роману «Переможець завжди самотній» (детективний трилер з елементами гламуру, психологічна драма, філософська притча).
2. Психологія маніяка як екзистенційний вияв проблемного кола роману. Художній симбіоз сучасного й позачасового в романі П. Коельо.
3. Поетика гламуру у творі «Переможець завжди самотній» на образному, проблемному, тематичному рівнях.

4. Жозе Сарамаго – сучасний письменник Португалії, лауреат Нобелівської премії. Естетика постпостмодернізму в стилі автора.
5. Роман-утопія «Перебої в смерті»: проблематика, інтертекстуальність, притчевість. Традиції «магічного реалізму» в романі.

Завдання для самостійної роботи

1. Скласти таблицю жанрової ідентифікації роману П. Коельо «Переможець завжди самотній» із зазначенням рис різних форм в жанровому симбіозі.
2. Визначити й виписати ознаки «магічного реалізму» в романі Жозе Сарамаго «Перебої в смерті».

Рекомендована література

1. Бовсунівська Т. В. Жанрові модифікації сучасного роману. Харків : Вид-во «Діса плюс», 2020. 368 с.
2. Кулікова І. Термін антиутопія в контексті літературного процесу ХХ століття. *Актуальні проблеми літературознавчої термінології*: науковий збірник. Вип. 2. Рівне: О. Зень, 2019. С. 136-141.
3. Пархоменко І. Антиутопія: інтерпретація в сучасному літературознавстві. Ekhnuir : веб-сайт. URL: <http://ekhnuir.univer.kharkov.ua/handle>
4. Федух І. С. Жанри антиутопії у постмодерністичному дискурсі. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*. Вип. 9. 2021. С. 180-184.

Практичне заняття 8.

Тема: *Проблеми художньої антропології у творчості японських письменників сучасності*

Мета: сформувати у студентів літературознавче бачення специфіки соціокультурної парадигми розвитку сучасної японської літератури; заглибити в розуміння впливу естетики постпостмодернізму на творчість японських письменників.

Форма проведення: вирішення практичних завдань.

Питання для обговорення:

1. Соціокультурна парадигма розвитку сучасної японської літератури. Вплив естетики постпостмодернізму на творчість японських письменників.
2. Екзистенціалістська свідомість в романній інтерпретації сучасного японського письменника Харуки Мураками. Життєцентризм творів автора.

3.Японський принцип сясей (відображення життя) та дзенські мотиви – спостереження й самозаглибленість у романі «На південь від кордону, на захід від сонця».

4.Проза Йоко Тавади – література нової культурної генерації. Своєрідність жанрової моделі роману-тревеллінгу «Підозрілі пасажери твоїх нічних поїздів» в контексті новаторського художнього антропомодельовання.

5.Особливості суб'єктно-нарративної форми оповіді в романі «Підозрілі пасажери твоїх нічних поїздів». Проблема особистісної самоідентифікації як стрижнева в проблемно-тематичному полі твору

Завдання для самостійної роботи:

1. Створити інтерактивний плакат-рецензію на тему «Харукі Муракамі – письменник-постпостмодерніст».
2. Визначити й виписати риси роману-тревеллогу з роману Йоко Тавади «Підозрілі пасажери твоїх нічних поїздів».

Рекомендована література

1. Бовсунівська Т. В. Когнітивна жанрологія та поетика: монографія. Київ : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2020. 180 с.
2. Бовсунівська Т. В. Теорія роману: навч. посіб. Київ : ВПЦ «Київський університет». 2019. 448 с.
3. Сидоркіна І. Поняття «гібридний письменник»: культурна самоідентифікація сучасних япономовних транскультуральних письменників. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Східні мови та література. 2021. Вип. 1. С. 71-76.
4. Стовба А. С. Дивний світ кайдана у творі Йоко Тавади «Підозрілі пасажери твоїх нічних потягів». Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Філологія. Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна. Вип. 76. 2022. С. 155 – 160.

Практичне заняття 9.

Тема: Онтологічно-екзистенційний вияв людської індивідуальності та її полемічна природа в постмодерністичному текстотворенні сучасної турецької літератури

Мета: систематизувати знання студентів про онтологічно-екзистенційний вияв людської індивідуальності та її полемічної природи в постмодерністичному текстотворенні сучасної турецької літератури;

визначити роль спадщини Орхана Памука у формуванні гуманістичної естетики постпостмодерністичної літератури; виявити художню специфіку роману «Мене звуть Червоний» на жанровому, сюжетно-композиційному, образному рівнях.

Форма проведення: дискусія.

Питання для обговорення:

1. Онтологічно-екзистенційний вияв людської індивідуальності та її полемічна природа в постмодерністичному текстотворенні турецької літератури 90-х років XX століття.
2. «Інша проза» та неонатуралізм як вияви художньої системи в турецькій літературі 90-х років XX ст..
3. Проблема життєвої істини та її антиномічності, криза особистісної ідентичності, пошук шляхів її подолання в романі О. Памука «Мене звуть Червоний».
4. Наративні прийоми в романі «Мене звуть Червоний»: символіка кольору, гомодієгетичний оповідач, гра з читачем, детективна інтрига.
5. Турецький колорит, автентичні топоси, живописні деталі та їх функціональність у композиційній структурі

Завдання для самостійної роботи:

1. Скласти у вигляді схеми-алгоритму основні положення теорії «неонатуралізму».
2. Скласти карту наративної стратегії засобом цитації для демонстрації синергійної функції колірних символів (червоний, чорний, білий, зелений і т. д.).

Рекомендована література

1. Підвойний В. Турецько-українські літературні зв'язки / В. Підвойний // Література. Фольклор. Проблеми поетики. 2019. Вип. 33, ч. 2.: Українсько-турецькі культурні взаємини. С. 213-223.
2. Рог Г. Романи Орхана Памука: інтертекстуальний аспект. *X Міжнародний літературний турецький симпозіум КІБАТЕК*: статті. Київ : Видавн. дім Дмитра Бурого, 2019. С. 112-116
3. Рог Г. Постмодерністські виміри „Чорної книги” Орхана Памука. *Вісник Львівського університету*. Серія філол. Львів: ВЦ Львівського нац. ун-ту ім. І. Франка, 2020. С. 259-268

4. Рог Г. «Роман 12 березня» у контексті розвитку турецької прози кінця XX століття. *Літературознавчі студії*. Київ : ВПЦ „Київський університет”, 2021. Вип.10. С. 290-295
5. Рог Г. Турецький детективний роман: проблеми розвитку. *Літературознавчі студії* : зб. наук. праць. Київ : Видавн. дім Дмитра Бураго, 2022. Вип.11 С. 413-416.

Практичне заняття 10.

Тема: Актуальна проблематика в осмисленні художньої концепції людини в літературі сучасних африканських письменників

Мета: сформувати у студентів знання про основні тенденції розвитку сучасної африканської літератури; визначити стильові маркери творчої манери Д. М. Кутзеє; проаналізувати оповідні стратегії в епістолярній формі тексту і жанр нон-фікшн у творчості Чимаманди Нгозі Адічі.

Форма проведення: круглий стіл.

Питання для обговорення:

1. Основні тенденції розвитку африканської літератури початку III-го тисячоліття. Джон Максвелл Кутзеє – британський письменник південноафриканського походження, лауреат Нобелівської премії. Мультикультурність в естетичній аксіології письменника.
2. Особливості авторського художнього моделювання в романі «Безчестя». Інтертекстуальність у романі. Проблема честі й безчестя в ейдологічній інтерпретації.
3. Чимаманда Нгозі Адічі – письменниця-феміністка сучасності. Оповідні стратегії в епістолярній формі тексту і жанр нон-фікшн у творчості авторки.
4. Роман «Лілова квітка гібіскуса»: проблема диктаторського сімейного укладу, сповідальний наратив. Африканський колорит, соціальне тло, релігійні колізії у творі.
5. Феміністична проблематика в романі «Лілова квітка гібіскуса». Яскравість жіночих образів, новий тип жінки (тітонька Ефіома). Проблема становлення особистості (Амака, Джаджа, Камбілі).

Завдання для самостійної роботи:

1. Написати рецензію на роман М.Кутзеє «Безчестя».

2. Визначити й виписати риси сповідального наративу в романі Чимаманди Нгозі Адічі «Лілова квітка гібіскуса».

Рекомендована література

1. Гундорова Т. Постколоніальний роман генераційної травми та постколоніальне читання на Сході Європи. URL : <https://uamoderna.com/md/hundorova-postcolonial-novel-generational-trauma>
2. Мелешенко В. Постколоніальний дискурс сучасної африканської літератури: стратегії наративу і письма. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер. : Філологія. 2020. № 46. Том 3. С. 86-90.
3. Пшенична, М.С. (2017). Рецепція творчості Дж. М. Кутзее в сучасному літературознавстві. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. Серія: Філологія. Соціальні комунікації, 28(67), 1, 27–32. http://nbuv.gov.ua/UJRN/UZTNU_fi_lol_2019_28%2867%29_1_6
4. Нгозі Адічі Ч. Лілова квітка гібіскуса. URL : <https://coollib.com/b/505555-chimamanda-ngozi-adichi-lilovyyi-tsvetok-gibiskusa/read>
5. Штанюк О. Культура Ігбо як етнічне джерело літературної творчості Ч. Ачебе. *Питання літературознавства*. Чернівці, 2019. № 97. С. 134-144.

4. ІНДИВІДУАЛЬНІ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ (ДОПОВІДЬ)

На підготовку й презентацію індивідуального навчально-дослідного завдання здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання відводиться 10 годин. Формою реалізації індивідуального навчально-дослідного завдання є доповідь.

Доповідь виконується державною мовою і містить такі складові:

- постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями;
- аналіз останніх досліджень і публікацій з даної теми, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена доповідь;
- формування мети доповіді;
- виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів;
- висновки з дослідження і перспективи подальших пошуків у даному науковому напрямку;
- список використаних джерел.

Методичні рекомендації до оформлення доповіді.

Тема обирається з наведеного переліку та узгоджується з викладачем.

Текст роботи друкується на аркушах формату А4 через 1,5 інтервали при комп'ютерному наборі. Шрифт Times New Roman розмір «14».

Поля сторінки: з усіх сторін – 2 см. Загальний обсяг роботи у межах зазначених параметрів становить не менше 10 друкованих сторінок.

У «Постановці проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями» слід зазначити актуальність обраної теми, стан її дослідження, розкрити наукову значимість заявленої проблеми. Обсяг – 1 аркуш.

В «Аналізові останніх досліджень і публікацій з даної теми» слід зробити аналіз та оцінку стану дослідження цієї теми, розкрити методологію розвідки.

У наступному абзаці слід компетентно сформулювати мету дослідження.

У «Викладові основного матеріалу» формується детальна концепція дослідження з основними положеннями роботи, цитацією, рецептивним аспектом.

«Висновки» повинні мати короткі підсумки за змістом основної частини доповіді. Обсяг висновків – 1-2 аркуші.

Список використаної літератури оформлюється за вимогами ДСТУ:2015 під назвою «Література:».

У тексті доповіді посилання на використані літературні джерела слід зазначати порядковим номером, виділеним двома квадратними дужками, згідно з переліком джерел (позиція цитованого видання у списку літератури, сторінка). Не допускається включення до списку джерел, на які відсутнє посилання в тексті доповіді.

Вимоги академічної доброчесності:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Теми доповідей:

1. Розвиток теоретико-світоглядних парадигм постмодернізму як літературного напрямку, становлення нових корелятивних моделей художнього світовідчуття.

2. Історіографічна метапроза в англійській літературі останнього десятиріччя XX століття.
3. Культурно-історичне становлення французької літератури кінця XX-го століття.
4. Покоління «мінімалістів» у французькій літературі 90-х років (Ж. Ешноз, Ж.-Ф. Туссен).
5. Становлення постмодерної епістемі в італійській літературі.
6. Творчість Стівена Кінга як письменника й режисера.
7. «Інша проза» та неонатуралізм як вияви художньої системи в турецькій літературі.
8. Постпостмодерністський роман як метажанровий феномен: нова техніка письма, експерименти з жанровими формами.
9. Жанрова та проблемно-тематична палітра сучасної літератури Великобританії .
10. Проблема самоідентифікації героя та її конотації в сучасній французькій літературі.

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Розвиток теоретико-світоглядних парадигм постмодернізму як літературного напрямку, становлення нових корелятивних моделей художнього світовідчуття.
2. Основні поняття естетики постмодернізму 90-х років XX століття. Теоретичні принципи розуміння постмодернізму: суб'єктивна наративна форма, егоцентричний виклад «особистого», «недовіра до літературності» та ін.
3. «Історіографічна метапроза» в англійській літературі останнього десятиріччя XX століття.
4. Естетика «історіографічної метапрози» у творчості Пітера Акройда. Роман «Будинок доктора Ді»: жанровий синкретизм історичного роману й наукової фантастики.

5. Проблема синтезу бінарного сюжету й історичного наративу у творі. Дискурс середньовічної культури: питання культу особистості й соціуму.
6. Особливості творчого методу Кадзуо Ісігуро – лауреата Нобелівської премії з літератури – в контексті постмодерної естетики.
7. Проблема мультикультурного фактору в літературознавчому аспекті. Ідея антропологічного мультикультуралізму як взаємодії культур і багатоголосся культурних наративів. Мультикультурність як риса художньої свідомості.
8. Традиції англійської класики в романі Кадзуо Ісігуро «Залишок дня» (Ч. Дікенса, У. Текерей, сестри Бронте). Втілення духу епохи з архетипами постколоніальної Англії, поєднання «англійського» з «японським минулим».
9. Образ постмодерного «ненадійного» оповідача. Наративні ситуації в романі та їх кореляція.
10. Проблема непересічної особистості в інтелектуальному бестселері. «Сміх із серйозним обличчям» Ісігуро: японський підтекст в постмодерній іронії.
11. Культурно-історичне становлення французької літератури кінця ХХ-го століття. Неоміфологізм у французькій літературі останньої третини ХХ століття (М. Турньє).
12. Покоління «мінімалістів» у французькій літературі 90-х років (Ж. Ешноз, Ж.-Ф. Туссен).
13. Патрік Модіано як майстер поетичної психологічної прози. Явище «депресіонізму» у французькій літературі порубіжжя.
14. Цикл повістей «Незнайомки» в контексті сучасної психологічної прози. Кінематографічна стратегія в оповідній структурі циклу.
15. Проблема експериментального наративу в циклі «Незнайомки». Оригінальність автора в несподіваному відкритому фіналі.
16. Становлення постмодерної епістеми в італійській літературі. Своєрідність творчого методу Італо Кальвіно.

17. Роман «Якщо подорожній однієї зимової ночі» як роман-експеримент. Відображення процесу творчості в романі.
18. Оригінальність композиції й проблемного кола в романі. Художній прийом «загубленого тексту».
19. Автор як коментатор і дійова особа. Діалектика відносин між Письменником і Читачем. Втілення ознак поняття «гіпертекст» у творі.
20. Прийом лабіринту, гра з жанрами, ідеями, героями, художнім простором і читачем в романі.
21. Постмодерністська естетика у творчості скандинавських письменників (Е. Тургрім, П. Хоек, С. Ларссон). Повернення до реалістичної традиції у творчості Пера Петтерсона – лауреата Літературної премії Північної Ради.
22. Роман «Верхи на крадених конях»: своєрідність постмодерністичного хронотопу. Художня імплементація інтенції ретроспективної оповіді.
23. Наративна стратегія в романі (ліризація оповіді, мультилінійність сюжету, інтертекстуальні паралелі, концентрація наративної інтриги і т. ін.)
24. Проблема дефініції жанру та багаторівневості проблематики твору. Жанрові ознаки сповідального характеру романної оповіді.
25. Постмодерний прийом гри на ейдологічному рівні (гра-пошук своєї долі, помилкова життєва стежка, проживання чужого життя).
26. Романістика Деніела Кіза в контексті жанру наукової фантастики. Постмодерністична манера романіста, новий погляд на літературну антропологію.
27. Роман «Квіти для Елджернона» як історія про складну людську суть і тонкощі взаємостосунків. Екзистенційна зворушливість роману.
28. Проблема «внутрішньої людини» та особливостей її роздвоєності у творі.
29. Оповідна стратегія в романі (мовлення розумово відсталої людини, інтелектуально-мовленнєвий паралелізм, інтерпретація ментальної ретардації героя і т. д.).

30. Явища інтертекстуальності в романі Д. Кіза «Квіти для Елджернона».
31. Творчість Стівена Кінга як письменника й режисера. Творча манера та особливості стилю найвідомішого американського фантаста сучасності.
32. «Зелена миля» – фантастичний роман-трилер. Жанрова своєрідність твору.
33. Концепція людини та моделі «людиновимірності» в аспекті проблемного стрижня роману.
34. Містика, магія, надприродність в ейдологічному вимірі роману.
35. Ідейно-наскрізний образ миші в романах Д. Кіза й С. Кінга: компаративний аспект.
36. Естетичні орієнтири постпостмодернізму. Постпостмодерністський роман як метажанровий феномен: нова техніка письма, експерименти з жанровими формами, комплекс нових проблем і нові принципи організації художнього простору, експлікація дійсності як мультиверсуму можливостей.
37. Оповідні стратегії постпостмодерного тексту.
38. Постпостмодерний французький роман. Проблема самоідентифікації героя та її конотації в сучасній французькій літературі.
39. Приватне й загальнонаціональне в аксіологічній системі індивідуума в романі Лорана Гунеля «День, коли я навчився жити».
40. Нові естетичні маркери реалістично-психологічної прози у творчій манері Лорана Гунеля.
41. Соціокультурні особливості американського літературного процесу початку ХХІ ст. Явище мультикультуралізму. «Постколоніальні» та «межові» художні дослідження.
42. Проблематика ідентичності в американському сучасному романі. Естетика транскультурного в американській літературі (Донна Тарт, Елізабет Ветмор).
43. Сучасна версія «американського сімейного роману-хроніки у творі «Щось не те з Гелвінами» письменника й публіциста Роберта Колкера.

Проблема шизофренії та її впливу на особистість. Риси документалізму. Жіноча й чоловіча психології в авторському об'єктиві письменника.

44. Особливості поетики романів Чака Паланіка: мінімалізм, динамізм, маргіналізація характерів, іронія, чорний гумор.

45. Проблема контркультури в романі «Прокляті». Риси роману-пародії, антигламурний стиль.

46. Соціокультурна парадигма розвитку сучасної японської літератури. Вплив естетики постпостмодернізму на творчість японських письменників.

47. Екзистенціалістська свідомість в романній інтерпретації сучасного японського письменника Харукі Муракамі. Життєцентризм творів автора.

48. Японський принцип сясей (відображення життя) та дзенські мотиви – спостереження й самозаглибленість у романі «На південь від кордону, на захід від сонця».

49. Проза Йоко Тавади – література нової культурної генерації. Своєрідність жанрової моделі роману-тревеллінгу «Підозрілі пасажери твоїх нічних поїздів» в контексті новаторського художнього антропомодельовання.

50. Особливості суб'єктно-наративної форми оповіді в романі «Підозрілі пасажери твоїх нічних поїздів». Проблема особистісної самоідентифікації як стрижнева в проблемно-тематичному полі твору.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бандровська О. Модернізм між минулим і майбутнім : антропологічний дискурс англійського роману : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 444 с.
2. Баррі П. Вступ до теорії : літературознавство і культурологія [пер. з англ. О. Погинайко ; ред. Р. Семків]. Київ : Смолоскип, 2019. 380 с.
3. Бовсунівська Т. В. Жанрові модифікації сучасного роману. Харків : Вид-во «Діса плюс», 2020. 368 с.
4. Висоцька Н. О. Єдність множинного. Американська література кінця XX — початку XXI століть у контексті культурного плюралізму : монографія. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2021. 456 с.
5. Дроздовський Д. Множинність реальності в англійському постпостмодерністському романі (філософська проблематика, жанри, наративні стратегії) : монографія, вид. 2-ге, доповнене. Київ : Університетське видавництво «Пульсари», 2019. 472 с.
6. Денисова Т. Н. Історія американської літератури XX століття. Київ : Довіра, 2021. 318 с.

Допоміжна

1. Бандура Т. Наративна стратегія в романі Пера Петтерсона «Верхи на крадених конях». *Академічні студії*. Серія «Гуманітарні науки», Вип. 1, 2022. С. 114 - 121.
2. Бандура Т. Риси меніпеї в жанровій моделі роману Чака Паланіка «Прокляті». *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені І. Франка*. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 59. С. 45-55.
3. Бандура Т. Проблема постколоніальної ідентифікації в романі Чимаманди Нгозі Адічі «Лілова квітка гібіскуса». *Актуальні питання*

гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені І. Франка. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 61. С. 133 - 139.

4. Бовсунівська Т. Когнітивна жанрологія і поетика : монографія. Київ : Київський університет, 2020. 187 с.

5. Бойніцька О. Англійський історіографічний роман кінця ХХ — початку ХХІ ст. : філософія жанру : монографія. Київ : Видавець Карпенко В. М., 2019. 324 с.

6. Бредбері М. Британський роман нового часу / пер. з англ. Віктора Дмитрука. Київ : Ксенія Сладкевич, 2021. 480 с.

7. Денисова Т. Н. Американський модернізм з післяпостмодерністської перспективи. Американський модернізм : контекст, постаті. Післяпостмодерністський погляд / [відп. ред. Т. Н. Денисова]. Київ : Факт, 2019. С. 13–37.

8. Джеймісон Ф. Постмодернізм, або Логіка культури пізнього капіталізму / пер. з англ. П. Дениска. Київ : Видавництво «Курс», 2022. 504 с.

9. Дроздовський Д. Типологія британського роману кін. ХХ — поч. ХХІ ст. : сцієнтистський поворот постпостмодернізму. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Філологія». 2019. Вип. 76. С. 221–223.

10. Овчаренко Н. Постколоніальні проекції канадської прози : монографія. Одеса : Фенікс, 2021. 512 с.

Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України : офіційний сайт. URL : <http://www.mon.gov.ua>

2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : офіційний сайт. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>

3. Одеська національна наукова бібліотека : офіційний сайт. URL : <http://odnb.odessa.ua/>.

4. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт.
URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>
5. Центральна міська бібліотека ім. І.Я. Франка : офіційний сайт.
URL : <https://biblioteka-franko.od.ua>
6. Обласна універсальна наукова бібліотека ім. М.С. Грушевського :
офіційний сайт. URL : <https://biblioteka.od.ua>